

"VIVIM PLEGATS" A PORTOALEGRE

Nati de Grado

Enguany, he tengut l'oportunitat d'assistir a Porto Alegre al Fòrum Mundial d'Educació com a representant del Programa Vivim Plegats. Aquest programa és impulsat per la Conselleria d'Educació des de l'any 2000. Vaig poder assistir també al Fòrum Social Mundial ja que simultàniament a aquest se celebrà el Forumzinho Social Mundial. És un intent importantíssim que els infants tinguin el seu espai de debats, tallers i esplai. Es desenvolupa en un Institut, mentre la ciutat sencera es convertia en el punt de mira de la gent progressista de tot el món.

Educació i Transformació. Va ser el títol que englobava totes les ponències; s'entén la transformació com l'eina capaç de moure i canviar estructures socials, concepte oposat al de reproducció. L'escola sovint reproduceix el model social existent, però també es pot convertir en escola transformadora. Només hem de recuperar i posar en pràctica les teories de Paulo Freire.

Que l'educació pot tenir, i de fet té, una dimensió política, és una idea que no ha d'espantar ningú. Clar que, essent un element de transformació de la societat, per si mateix no és suficient, però es considera una passa imprescindible. Dins de la filosofia de totes les intervencions hi havia la convicció que un projecte pedagògic progressista ha d'estar

inclòs en un projecte polític progressista que faciliti sense timidesa el desenvolupament d'aquell. Per això, tots els ponents d'Amèrica Llatina miraven amb esperança el país veí. Des del discurs clar i possible del ministre d'educació a l'obertura del Fòrum, a les paraules d'esperança del carismàtic president, passant per la presència de la ministra de medi Ambient en la cloenda del Forumzinho, les autoritats educatives brasileres han donat el seu suport, estimulant la tasca del professorat, fent promeses i projectes per tal que l'educació en uns anys pugui arribar, igual que el menjar, a tothom... i estan convençudes que aconseguiran ambdues expectatives perquè tenen (i bé ho argumenten) els mitjans materials i humans per fer-ho.

Nosaltres (en Sebastià Barceló i jo) vàrem tenir una participació destacada en les sessions que tenien com a tema la Carta de la Terra. Aquest document, com se sap, va ser elaborat per un grup de científics (després de la cimera de Rio de Janeiro, 1992) i el varen presentar a les Nacions Unides; s'hi recullen els principis que asseguren la sostenibilitat de la vida a la Terra. Des del programa Vivim plegats n'hem preparat unes adaptacions per a Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària, que en aquests moments estan treballant

Mesa de la ponència "Educació i transformació"

a moltes escoles. Ja des del grup d'educadores Naia, de Porto Alegre, s'havien interessat durant aquest curs pel nostre material i varen tenir ocasió de conèixer-ne l'aplicació pràctica amb el viatge de dos membres seus durant deu dies de novembre. En aquest moments ja han fet una aportació, una nova versió pròpia en portuguès. Per això, la nostra aportació va ser molt admirada ja que va resultar l'única experiència pràctica: amb presentació en Power Point del Programa Vivim Plegats, documentació, mostra del material elaborat des de la Conselleria, aportacions de feines escolars...

Un altre bloc temàtic important va ser el referent a Educació per a la Ciutadania. Va quedar clar que hem d'educar perquè els infants esdevinguin ciutadans en plenitud de drets i deures. Despertar la consciència crítica, al temps que la creativitat, la sensibilitat, per tal de crear alumnes més solidaris, més humans i enfrontar junts la globalització feroç que avança sense aturall.

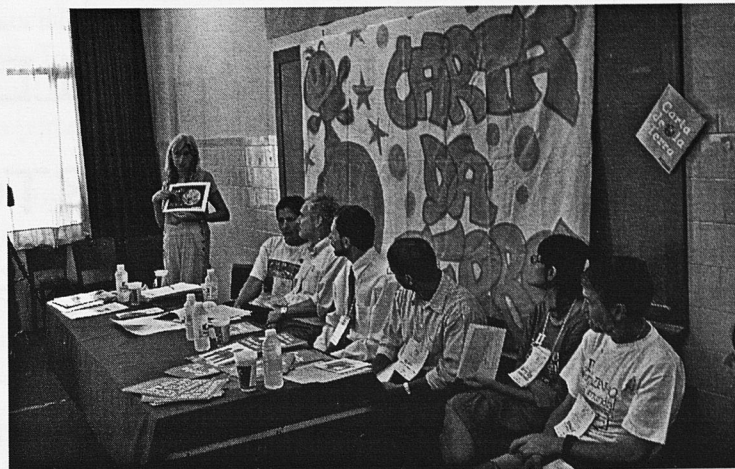
Marta Maffei, de l'Argentina, va explicar que a una Ciutat Educadora, l'educació no ha de ser tasca exclusiva de la institució escolar, sinó que hi intervé tot l'entorn. Tots som responsables de l'educació perquè tots, com a ciutadans, som coeducadors, i especialment el funcionariat que viu dels recursos públics ha d'obrir el seu camp d'actuació...

Porto Alegre ens mostra que es pot avançar en autonomia escolar, en pressupostos participatius, que els professors siguin capaços d'interrogar-se sobre els currículums, capaços d'avaluar i no només simples executors, que siguin crítics alhora que constructius... capaços d'arribar a les causes reals del perquè de l'exclusió, la misèria, l'exploació i la violència, que siguin valents, capaços de dir les coses pel seu nom i units per a lluitar contra l'exclusió. Hem d'aconseguir que les i els alumnes més pobres no fracassin i abandonin l'escola: LA DIVERSITAT ÉS UN DRET PERÒ LA DESIGUALTAT UNA INJUSTÍCIA HUMANA

El Forumzinho

Se celebra durant tres dies i es fa de forma paral·lela al Fòrum Mundial Social. Hi varen participar uns tres mil infants i una muntanya d'educadors. Vaig poder seguir ben de prop la preparació i el desenvolupament d'aquests esdeveniments.

El matí estava destinat a una trobada d'educadors: presentació de materials i debats. Vaig tenir

Nati de Grado, autora de l'article, en una de les seves intervencions a l'FME

la gran sort de poder participar en "Encontro internacional de contadoras de histórias" que és com allà denominen les i els "contacontes", amb el subtítol de "Todos os mundos possíveis".

A la tarda, hi havia les activitats amb els infants. S'hi duïen a terme activitats lúdico-recreatives que tenien com a substrat comú la construcció d'un món més humà, no competitiu i basat en valors com el respecte i la solidaritat. Tallers -oficines en diuen allà- amb temàtica ecològica, de salut, de manualitats amb materials reciclats, d'entreteniment... activitats divertides que es completaven amb un berenar col·lectiu i amb espectacles de teatre, malabars i capoeira.

